

Prima instanță: Curtea de Apel Comrat (jud: E. Dimina)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

D E C I Z I E

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele, judecător

Svetlana Novac

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de către lichidatorul SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadîr-Lunga” – Manalati Tair împotriva încheierii din 06.06.2014 a Curții de Apel Comrat,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadîr-Lunga” împotriva Agenției Proprietății Publice cu privire la constatarea dreptului de proprietate,

c o n s t a t ă :

La data de 09 august 2013 administratorul procesului de insolabilitate a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadîr-Lunga” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu privire la constatarea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a invocat că prin hotărîrea din 25.07.2012 a Curții de Apel Comrat a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadîr-Lunga” din cauza incapacității de plată a datoriilor sale față de creditori, iar în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost desemnat ÎI „Balan Vladimir”.

Susține că în urma investigațiilor efectuate de către administratorul insolabilității, în vederea identificării masei debitoare care ar putea fi valorificată în scopul achitării creanțelor față de creditori, s-a constatat că la momentul fondării societății debitoare, prin declarația de fondare a Societății pe Acțiuni din 12.03.1998, în gestiunea economică a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadîr-Lunga” au fost transmise un șir de bunuri, printre care și apartamentul nr.1 „a” amplasat pe str. Lunacearski 6, or. Ceadîr-Lunga.

Mai invocă că conform datelor prezentate de ÎS „Cadastru”, prin răspunsul din 16.07.13, s-a constatat că dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.1 „a” din str. Lunacearski 6, or. Ceadîr-Lunga n-a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile

și n-a fost solicitată înregistrarea acestuia. Totodată, pentru înregistrarea dreptului în Registrul bunurilor imobile este necesară prezentarea documentelor specificate în art.28 din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Astfel, conform informației prezentate de Agenția Proprietății Publice la data de 10.06.2013 s-a confirmat transmiterea în gestiune economică SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” a apartamentului sus indicat, însă concretizând că careva documente suplimentare privind transmiterea imobilului în gestiune economică, în afară de actele de primire - predare și declarația de fondare a societății pe acțiuni, Agenția nu dispune.

Menționează că SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” nu poate obține pe alte căi realizarea dreptului asupra apartamentului sus menționat, în lipsa cărorva documente specificate în art.28 a Legii cadastrului bunurilor imobile, decît prin recunoașterea dreptului de dreptului de proprietate.

Declară că odată cu fondarea SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” la data de 12.03.1998, în posesia, folosința și dispoziția acesteia (gestiune economică) i-a fost transmis apartamentul nominalizat, pe care petiționarul l-a posedat și folosit ca proprietar.

Totodată susține că transmiterea în gestiune economică a imobilului dat, reieșind din attributele dreptului de gestiune economică, deja presupune transmiterea acestui bun în proprietatea SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga”.

Consideră că deoarece petiționarul se află în proces de insolabilitate este necesar includerea tuturor bunurilor ce aparțin debitorului în masa debitoare a acestuia, inclusiv și a apartamentului nr. 1 „a” din str. Lunacearski 6, or. Ceadâr-Lunga și înregistrarea acestuia în registrul bunurilor imobile.

Reieșind din cele menționate solicită constatarea dreptului de proprietate a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” asupra apartamentului nr. 1 „a” situat pe str. Lunacearski 6, or. Ceadâr-Lunga.

Prin decizia din 06 iunie 2014 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea administratorului procesului de insolabilitate SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” - ÎI „Balan Vladimir” în persoana lui Balan Vladimir.

La data de 24 iunie 2014 lichidatorul SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga”- Manalati Tair a depus recurs împotriva deciziei din 06 iunie 2014 a Curții de Apel Comrat, solicitînd casarea deciziei contestate și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a apreciat eronat prevederile legislației în vigoare și nu a aplicat legea ce urma să fie aplicată.

Astfel, în cadrul examinării cauzei în fond, de către administratorul insolabilității a indicat instanței că pe parcursul procesului de insolabilitate al SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga”, s-a constatat că debitorul deține în posesie, folosință și administrare apartamentul nr. 1 „a” din str. Lunacearski 6, or. Ceadâr-Lunga. Conform datelor bilanțului contabil al debitorului apartamentul este inclus cu valoarea de 4530 lei.

În vederea identificării drepturilor deținute de terțele persoane asupra apartamentului litigios, la data de 02.07.2013 a solicitat Î.S. „Cadastru” prezentarea informației privind înregistrarea sau nu a apartamentului menționat în Registrul

bunurilor imobile și a cărorva drepturi în privința lui. Ulterior, prin răspunsul din 16.07.2013 Î.S. „Cadastru” a informat administratorul insolvenței că imobilului dat nu este înregistrat în Registrul bunurilor imobile și nici un drept în privința acestuia nu este înregistrat.

Declară administratorul insolvenței că apartamentul nominalizat a fost transmis în proprietatea SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” de către SA „Tutun” în mod gratuit, în temeiul actului de primire-predare din 03.02.98, ca urmare a reorganizării SA „Tutun”.

Suplimentar a mai menționat că careva documente ce ar confirma dreptul de proprietate al altor persoane asupra acestui apartament n-au fost stabilite, iar actele de primire-predare în gestiune economică a apartamentului de către Agenția Proprietății Publice nu constituie dovadă că acest apartament aparține statului, ori Agenția nu a prezentat nici un document ce confirmă dreptul de proprietate asupra imobilului, în modul prevăzut de lege.

Prin notificarea administratorului insolvenței din 20.02.14, expediată către Agenția Proprietății Publice și recepționată de destinatar la 21.02.14 s-a solicitat de a prezenta administratorului, în termen de 10 zile lista bunurilor ce nu pot fi incluse în masa debitoare a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga”, temeiul apariției acestui drept, locul de aflare a acestora, precum și persoana ce le administrează sau păstrează.

Prin scrisoarea nr. 03-225 din 04.03.14, întocmită după expirarea termenului de 10 zile stabilit de către administratorul insolvenței, a solicitat ca în cazul în care în evidența contabilă a debitorului figurează careva obiecte locative dintre cele ce urmează: apartament (o odaie)- 4530 lei; casa de locuit cu 2 apartamente din or. Comrat - 74 045,00 lei; - apartamentul din or. Comrat -6850 lei; casa de locuit cu 1 apartament din r-nul. Leova, sat. Iargara- 52 185 lei, acestea să nu fie incluse în masa debitoare.

Susține că la cererea sus indicată a fost anexată copia Actului centralizat al valorii estimate a patrimoniului SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga”, conform situației din 01.01.98 și copia listei obiectelor patrimoniului de stat transmise Societății cu drept de administrare economică.

Prin Decizia nr. 01/14 din 14.03.2014, administratorul insolvenței a respins cererea Agenției Proprietății Publice privind neincluderea în masa debitoare a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga” în proces de insolvență a obiectelor locative ca fiind tardivă și nefondată.

Suplimentar administratorul insolvenței a constatat că în cererea din 04.03.2014 Agenția Proprietății Publice solicită doar de a nu include în masa debitoare a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga” 4 obiecte locative, fără însă a solicita separarea sau partajarea acestor obiecte, în modul prevăzut de art. 48 al Legii insolvenței.

Mai mult ca atât, administratorul insolvenței SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga” constată că în cererea din 04.03.2014 adresată de Agenția Proprietății Publice, nu se specifică concret bunurile care se pretind a nu fi incluse în masa debitoare, nu se individualizează aceste bunuri și nu indică care este locul de amplasare a acestora, adresa, numărul cadastral, suprafața, persoana la care

aceste bunuri se află în posesie și alte date ce ar individualiza bunurile date. Prin Decizia de respingere a cererii, administratorul reține și faptul că Agenția își întemeiază cererea pe preținsele anexe la declarația de constituire a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga” care nu identifică data adoptării acestei declarații. Totodată, prin prisma art. 320 al Codului civil, aceste anexe nu constituie documente ce confirmă dreptul de proprietate a statului asupra bunurilor specificate în anexe, acestea nu constituie un document ce confirmă apariția dreptului statului asupra bunurilor date.

Invocă că Agenția Proprietății Publice a recepționat Decizia nr. 01/2014 din 14.03.14, încă la data de 19.03.14, însă pînă în prezent nu s-a adresat instanței de insolabilitate pentru separarea bunului din masa debitoare, în modul prevăzut de art. 48 al Legii insolabilității, respectiv aceștia neputînd pretinde la moment careva drepturi în privința apartamentului nominalizat.

Consideră că instanța de insolabilitate neîntemeiat a ignorat prevederile art. 48 al Legii insolabilității și nu le-a aplicat în speță, cu toate că urma să le aplice și respectiv să admită cererea de constatare a dreptului de proprietate.

La fel, instanța n-a luat în considerație nici faptul că prin Decizia nr. 07/13 din 31.07.2013 a administratorului insolabilității apartamentul menționat a fost inclus în masa debitoare a SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga”. Astfel, pînă în prezent nici decizia nr. 07/13 din 31.07.13 n-a fost contestată de către Agenție sau terțe persoane, iar instanța de fond era obligată să țină cont de aceasta și respectiv să admită cerințele petiționarului.

În circumstanțele date, constatînd că apartamentul sus indicat este inclus în masa debitoare și că careva cereri de separare a apartamentului dat din masa debitoare de către terțe persoane n-au fost înaintate administratorului insolabilității sau instanței de judecată, instanța era obligată să constate faptul cu valoare juridică și anume de aflare în drept de proprietate a apartamentului menționat după SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga” și respectiv să stabilească că încheierea judecătorească constituie temei de înscriere a apartamentului și drepturile asupra lui în registrul bunurilor imobile.

Consideră încheierea din 06.06.14 a Curții de Apel Comrat ca fiind ilegală și nefondată, necesar de a fi casată și emisă o nouă hotărîre de admitere a cererii administratorului insolabilității SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr Lunga”.

Studiind materialele dosarului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins ca fiind tardiv.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art.8 alin.(1) Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege

Din materialele pricinii se constată cu certitudine că, prin încheierea din 06 iunie

2014 a Curții de Apel Comrat s-a respins cererea administratorului insolvenței SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” - ÎI „Balan Vladimir” în persoana lui Balan Vladimir.

Ulterior, invocând ilegalitatea acestei hotărâri, la 24 iunie 2014 lichidatorul SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” – Manalati Tair a contestat-o cu recurs, solicitând casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 8 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de recurs menționează că, din actele pricinii și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată din 06 iunie 2014, se constată cu certitudine că administratorului insolvenței SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” - Balan Vladimir a fost prezent în ședința de judecată și cunoștea despre încheierea instanței de insolvență.

În aceste circumstanțe, Colegiul judiciar al Curții Supreme de Justiție concluzionează că termenul de atac al hotărârii contestate începe să curgă din data pronunțării ei, adică din data de 06.06.2014 și expiră la data de 21.06.2014.

În speță, instanța de recurs reiterează că recursul împotriva încheierii menționate, a fost declarat la data de 24 iunie 2014, cu încălcarea termenului legal de contestare.

Instanța de recurs remarcă că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Mai mult decât atât, Colegiul menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință față de drepturile procedurale conferite de legislator.

Totodată, este de menționat că părțile interesate în cadrul unui proces, trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența Curții Europene.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că recursul declarat de lichidatorul „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” – Manalati Tair la data de 24 iunie 2014, este unul tardiv, declarat în afara termenului legal, fără a se invoca motive întemeiate care ar justifica încălcarea acestui termen.

Având în vedere cele expuse mai sus, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recurentul a omis termenul de declarare a recursului, fără careva motive justificate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recurentul a depus recursul în afara termenului legal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind tardiv.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge ca fiind tardiv recursul declarat de lichidatorul SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” – Manalati Tair.

Se menține încheierea din 06.06.2014 a Curții de Apel Comrat, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de SA „Fabrica de Fermentare a Tutunului din Ceadâr-Lunga” împotriva Agenției Proprietății Publice cu privire la constatarea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele, judecător

Svetlana Novac

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală